

# BEROEPSKWALIFICATIEDOSSIER

## Assistent dierlijke productie

////////////////////////////////////  
BK-0273-3

### 1. Globaal

#### 1.1 TITEL

Assistent dierlijke productie

#### 1.2 DEFINITIE

Helpt bij het opfokken en verzorgen van landbouwhuisdieren volgens de hygiëne-, veiligheids- en milieuvoorschriften teneinde een economisch rendabele dierlijke productie te bewerkstelligen

#### 1.3 AFBAKENING

Dierlijke productie van varkens, pluimvee, landbouwhuisdieren (melkvee en vleesvee)

#### 1.4 EXTRA INFORMATIE

Bijna alle land- en tuinbouwbedrijven in Vlaanderen zijn familiale bedrijven waarin de landbouwondernemer, al dan niet in samenwerking met echtgeno(o)t(e) of kinderen het bedrijf uitbaat. Binnen deze samenwerking kan de zoon of dochter actief zijn als helper of in samenuitbating. In dit laatste geval heeft ook de zoon of dochter reeds een deel van het bedrijf overgenomen. Van de landbouwondernemer wordt verwacht dat hij/zij zowel op vlak van de cultuurtechnische aspecten als inzake de bedrijfseconomische aspecten voldoende onderlegd is en zelfstandig de nodige beslissingen kan nemen. Jongeren die eerst een aantal jaren als helper meewerken op een bedrijf, doen in de praktijk veel ervaring op en dit zowel op teelttechnisch vlak als inzake bedrijfsbeheer. Op die manier worden zij vanuit én hun schoolse kennis én hun jarenlange praktijkervaring klaargestoomd om uiteindelijk het bedrijf over te nemen en zich als ondernemer op het bedrijf te vestigen.

De groeiende omvang van vooral de tuinbouwbedrijven (groenten-, fruit- en sierteelt) heeft gezorgd voor bijkomende tewerkstelling op veel van deze bedrijven. Deze tewerkstelling kan zowel in tijdelijke vorm (interim of seizoenarbeid) of met een meer permanent karakter georganiseerd worden. Ook op de landbouwbedrijven treffen wij vaker bijkomende tewerkstelling aan, zij het meer

tijdelijk en facultatief. Zowel in de landbouw als in de tuinbouw behelst de tewerkstelling uitvoerende taken die zelfstandig of onder begeleiding uitgevoerd worden. In een groeiend aantal gevallen worden de werknemers niet meer rechtstreeks aangestuurd door de landbouwondernemer maar door de productieverantwoordelijke land- en tuinbouw. Deze staat niet alleen in voor de aansturing van het team, maar ook voor de teelttechnische aspecten. De uiteindelijke beslissingsbevoegdheid inzake het bedrijfsmanagement en de teeltkeuze blijven echter bij de landbouwondernemer(ster).

De diversiteit binnen de Vlaamse land- en tuinbouwbedrijven vraagt verschillende beroepskwalificaties voor de plantaardige en dierlijke productie. De teelttechnische aspecten en alles wat daarmee samenhangt worden beschreven in de BK's van de productiemedewerker plant of dier en de assistenten plantaardige of dierlijke productie. Waar de eerste de hun opgedragen taken zelfstandig uitvoeren, gebeurt dit door de tweede groep hoofdzakelijk onder begeleiding.

Gezien Vlaanderen nog rijk is aan bedrijven met verschillende sectoren op één uitbating (bijvoorbeeld varkenshouderij en grove groenten, gespecialiseerde veebedrijven met een eigen akkerbouwmatige voederwinning) is het mogelijk dat de betrokken productiemedewerker of assistent moet beschikken over de competenties beschreven in de beide BK's plantaardige en dierlijke productie.

## 1.5 SECTOREN

- Land- en tuinbouw, bosbouw en zeevisserij (PC132 ondernemingen van technische land- en tuinbouwwerken, PC144 Landbouw, PC145 Tuinbouwbedrijf, PC146 Bosbouwbedrijf)

## 1.6 BETROKKEN (ARBEIDSMARKT)ACTOREN

### Hoofdindieners

Algemeen Boerensyndicaat

BioForum Vlaanderen vzw

Boerenbond

EDUplus

### Mede-indieners

VDAB (Vlaamse Dienst Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding)

## 1.7 REFERENTIEKADER

### Gehanteerde referentiekaders

- Competent-fiche (SERV): A140701 Vee- en paardenhouder (m/v), 16 juni 2014
- Competent-fiche (SERV): A141001 Schapen of geiten fokken, 30 juni 2014
- Competent-fiche (SERV): A141601 Akkerbouw, 30 juni 2014
- Competent-fiche (SERV): A141101 Varkens kweken, 30 juni 2014
- Competent-fiche (SERV): A140901 Pluim- en kleinvee kweken, 16 juni 2014

## Relatie tot het referentiekader

De informatie uit de competent-fiches werd verwerkt en aangevuld door de sector.

Er werd vervolgens voor elke competentie gezorgd voor een algemene, gemeenschappelijke en duidelijke verwoording die de goedkeuring wegdraagt van alle vertegenwoordigers van de betrokken sector.

Voor het beroepskwalificatiedossier werd de Competent-fiche A140701: Vee- en paardenhouder (m/v) als basis gebruikt en aangevuld met Competent-fiches A141001: Schapen- en geitenfokker (m/v), A141601: Landbouwer (m/v), A141101: Varkensfokker (m/v) en A140901: Pluim- en kleinveekweker (m/v).

Uit de Competent-fiche A140701: Vee- en paardenhouder (m/v) van 16/6/2014 werden de volgende basisactiviteiten geselecteerd, geherformuleerd en/of geïntegreerd in een andere activiteit:

- 'Preventief of correctief basisonderhoud van machines of uitrustingen uitvoeren' (Id18027) zit vervat in 'Voert preventief of correctief basisonderhoud van machines of uitrustingen uit of laat uitvoeren'
- 'Dieren preventief of curatief verzorgen' (Id5740) zit vervat in 'Houdt toezicht op de dieren en verzorgt ze'

Uit de Competent-fiche A140701: Vee- en paardenhouder (m/v) van 16/6/2014 werden de overige basisactiviteiten niet geselecteerd vermits deze geen deel uitmaken van het takenpakket van de assistent dierlijke productie.

Uit de Competent-fiche A140701: Vee- en paardenhouder (m/v) van 16/6/2014 werden de volgende specifieke activiteiten geselecteerd, geherformuleerd en/of geïntegreerd in een andere activiteit:

- 'Dieren over de stallen of in openlucht verdelen' (Id17338) zit vervat in 'Assisteert bij de huisvesting'
- 'Basisverzorging of esthetische verzorging uitvoeren van het exterieur van paarden, stieren, ... (reiniging van de hoeven, vlechten, scheren, ...)' (Id24140) zit vervat in 'Houdt toezicht op de dieren en verzorgt ze'
- 'Houden en promoten van dekhengsten of –stieren' (Id48117) zit vervat in 'Detecteert de bronst, indien van toepassing'
- 'Dieren bijstaan bij het werpen De eerste zorgen toedienen aan pasgeborenen (Id17983)' zit vervat in 'Staat dieren bij het werpen bij en dient de eerste zorgen toe aan pasgeborenen, indien van toepassing'
- 'Het melken voorbereiden en uitvoeren (uiers wassen, spenen bevestigen, de melk opslaan, ...)' (Id23905) zit vervat in 'Verzamelt de producten indien van toepassing'

Uit de Competent-fiche A141001: Schapen- en geitenfokker (m/v) van 30/6/2014 werden de volgende basisactiviteiten geselecteerd, geherformuleerd en/of geïntegreerd in een andere activiteit:

- Preventief of correctief basisonderhoud van machines of uitrustingen uitvoeren (Id18027) zit vervat in 'Voert preventief of correctief basisonderhoud van machines of uitrustingen uit of laat

uitvoeren'

- 'Toezicht houden op de gezondheidstoestand van de kudde en corrigerende maatregelen nemen (behandelen tegen parasieten, afzonderen, ...) (Id17761)' zit vervat in 'Houdt toezicht op de dieren en verzorgt ze'
- 'De geografische of genetische afkomst van de dieren vaststellen Dieren door tatoeage , ... identificeren (Id17936)' zit vervat in 'Houdt toezicht op de dieren en verzorgt ze'
- 'Dieren preventief of curatief verzorgen (Id5740)' zit vervat in 'Houdt toezicht op de dieren en verzorgt ze'

Uit de Competent-fiche A141001: Schapen- en geitenfokker (m/v) van 30/6/2014 werden de overige basisactiviteiten niet geselecteerd vermits deze geen deel uitmaken van het takenpakket van de assistent dierlijke productie.

Uit de Competent-fiche A141001: Schapen- en geitenfokker (m/v) van 30/6/2014 werden de volgende specifieke activiteiten geselecteerd, geherformuleerd en/of geïntegreerd in een andere activiteit:

- 'Een kudde schapen of geiten naar een weiland overbrengen of leiden' (Id18799) zit vervat in 'Houdt toezicht op de dieren en verzorgt ze'
- 'Schapen scheren' (Id25287) zit vervat in 'Houdt toezicht op de dieren en verzorgt ze' en in 'Verzamelt de producten indien van toepassing'

Uit de Competent-fiche A141601: Landbouwer (m/v) van 30/6/2014 werden de volgende basisactiviteiten geselecteerd, geherformuleerd en/of geïntegreerd in een andere activiteit:

- 'Basisonderhoud van het materieel uitvoeren Landbouwgebouwen onderhouden (schilderwerk, dakbedekking, omheiningen, ...)' (Id6192) zit vervat in 'Voert preventief of correctief basisonderhoud van machines of uitrustingen uit of laat uitvoeren'

Uit de Competent-fiche A141601: Landbouwer (m/v) van 30/6/2014 werden de overige basisactiviteiten niet geselecteerd vermits deze geen deel uitmaken van het takenpakket van de assistent dierlijke productie.

Uit de Competent-fiche A141601: Landbouwer (m/v) van 30/6/2014 werden de volgende specifieke activiteiten geselecteerd, geherformuleerd en/of geïntegreerd in een andere activiteit:

- 'Het dagelijkse voedselrantsoen van dieren voorbereiden en uitdelen Stallen met stro vullen' (Id24897) zit vervat in 'Bereidt het dagelijkse voederrantsoen van dieren voor, deelt het uit'

Uit de Competent-fiche A141101: Varkensfokker van 30/6/2014 werden de volgende basisactiviteiten geselecteerd, geherformuleerd en/of geïntegreerd in een andere activiteit:

- 'Vaststellen of een dier gezond of drachtig is Preventieve of curatieve zorgen toedienen' (Id10019) zit vervat in 'Houdt toezicht op de dieren en verzorgt ze'
- 'Zaad van beren afnemen en in een laboratorium analyseren (Id16542)' zit vervat in 'Detecteert de bronst, indien van toepassing'
- 'Het aantal spermadosissen bepalen en bewaren op basis van de fokplanning (verdunnen, in de koelkast zetten, ...)' (Id4972) zit vervat in 'Detecteert de bronst, indien van toepassing'

Uit de Competent-fiche A141101: Varkensfokker van 30/6/2014 werden de overige basisactiviteiten niet geselecteerd vermits deze geen deel uitmaken van het takenpakket van de assistent dierlijke productie.

Uit de Competent-fiche A140901: Pluim- en kleinveekweker (m/v) van 16/06/2014 werden de

volgende basisactiviteiten geselecteerd, geherformuleerd en/of geïntegreerd in een andere activiteit:  
 - 'Preventief of correctief basisonderhoud van machines of uitrustingen uitvoeren' (Id18027) zit vervat in 'Voert preventief of correctief basisonderhoud van machines of uitrustingen uit of laat uitvoeren'

Uit de Competent-fiche A140901: Pluim- en kleinveekweker (m/v) van 16/06/2014 werden de overige basisactiviteiten niet geselecteerd vermits deze geen deel uitmaken van het takenpakket van de assistent dierlijke productie.

Volgende basiscompetenties werden toegevoegd door de arbeidsmarktactoren conform de maatschappelijke en sectorale voorwaarden:

- Werkt in teamverband
- Werkt met oog voor veiligheid, milieu, kwaliteit en welzijn
- Bouwt eigen deskundigheid op
- Gebruikt de machines en installaties duurzaam en veilig
- Respecteert de persoonlijke hygiëne
- Controleert de eigen werkzaamheden en ruimt op
- Houdt bij inzetten van de machines rekening met de weers-, klimaats- en bodemomstandigheden
- Bewaakt de bedrijfshygiëne
- Voert werkzaamheden in het kader van duurzame (ruw)voederwinning uit
- Zorgt voor het leveren en afhalen van levende dieren

## 2. Competenties

### 2.1 OPSOMMING COMPETENTIES

Activiteiten	Vaardigheden			Kenniselementen per activiteitenblok
	Cognitieve	Probleemoplossende	Motorische	
<b>1. Werkt in teamverband</b>				
• Begrijpt de instructies en de uitvoering van de opdracht	✓			<ul style="list-style-type: none"> <li>• Basiskennis van communicatietechnieken</li> <li>• Kennis van vaktermen</li> </ul>
• Overlegt over de voorbereiding, uitvoering en afwerking van de opdracht	✓			
• Volgt aanwijzingen van leidinggevende(n) op	✓			
• Werkt efficiënt samen met collega's	✓			

Activiteiten	Vaardigheden			Kenniselementen per activiteitenblok
	Cognitieve	Probleemoplossende	Motorische	
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Communiceert gepast intern en extern (leidinggevende, collega, klant, ...)</li> </ul>	✓			
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Rapporteert over de opdracht aan leidinggevenden</li> </ul>	✓			
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Rapporteert eventuele afwijkingen of problemen aan leidinggevenden</li> </ul>		✓		
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Past zich flexibel aan veranderde werkomstandigheden aan</li> </ul>	✓			
<b>2. Werkt met oog voor veiligheid, milieu, kwaliteit en welzijn</b>				
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Werkt ergonomisch (hef- en tiltechnieken, ...)</li> </ul>	✓			<ul style="list-style-type: none"> <li>• Basiskennis van milieunormen</li> <li>• Basiskennis van wetgeving (welzijn op het werk)</li> <li>• Basiskennis van EHBO-technieken</li> <li>• Basiskennis van reinigings- en ontsmettingsmiddelen voor persoonlijke hygiëne</li> <li>• Basiskennis van ergonomische hef- en tiltechnieken</li> <li>• Basiskennis van de werking en het gebruik van machines en installaties (gebruik, onderhoud, gevaren, ...)</li> <li>• Basiskennis van kleine machines en handgereedschap (gebruik, onderhoud, gevaren, ...)</li> <li>• Basiskennis van schoonmaak- en ontsmettingsprocedures en –middelen</li> <li>• Basiskennis van de richtlijnen voor het sorteren van afval</li> <li>• Basiskennis van sectorspecifieke duurzame productiemethoden</li> <li>• Kennis van vaktermen</li> <li>• Kennis van hygiëne- en veiligheidsregels</li> <li>• Kennis van persoonlijke hygiëne</li> </ul>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Werkt kostenbewust</li> </ul>	✓			
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Werkt ecologisch</li> </ul>	✓			
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Werkt volgens de instructies en/of procedures betreffende de veiligheids-, milieu-, kwaliteits- en welzijnsvoorschriften</li> </ul>	✓			
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Vermijdt risico's voor zichzelf en derden</li> </ul>		✓		
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Heeft extra aandacht voor de mogelijke aanwezigheid van minderjarigen op het bedrijf</li> </ul>	✓			
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Gebruikt de persoonlijke beschermingsmiddelen op een correcte manier</li> </ul>			✓	
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Houdt rekening met voertuigbewegingen op het bedrijfsterrein</li> </ul>	✓			
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Meldt ongevallen onmiddellijk</li> </ul>		✓		

Activiteiten	Vaardigheden			Kenniselementen per activiteitenblok
	Cognitieve	Probleemoplossende	Motorische	
<b>3. Bouwt eigen deskundigheid op</b>				
• Meldt de nood aan opleiding aan de leidinggevende		✓		• Basiskennis van sectorspecifieke opleidingskanalen
• Leert het gebruik van (nieuwe) bedrijfseigen machines en uitrusting	✓			
• Leert (nieuwe) bedrijfseigen procedures kennen en past ze toe	✓			
• Past de nieuwe ervaringen in de dagelijkse werksituatie toe	✓			
<b>4. Voert preventief of correctief basisonderhoud van machines of uitrustingen uit of laat uitvoeren</b>				
• Gebruikt handgereedschap (sleutel, tang, ...) en elektrisch gereedschap op een veilige en milieuverantwoorde manier			✓	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Basiskennis van elektriciteit</li> <li>• Basiskennis van algemene mechanica</li> <li>• Basiskennis van hydraulica</li> <li>• Basiskennis van mechanisch onderhoud</li> <li>• Basiskennis van de werking en het gebruik van machines en installaties (gebruik, onderhoud, gevaren, ...)</li> <li>• Basiskennis van kleine machines en handgereedschap (gebruik, onderhoud, gevaren, ...)</li> </ul>
• Merkt afwijkingen, storingen of nood aan onderhoud op	✓			
• Meldt afwijkingen, storingen of nood aan onderhoud aan de leidinggevende		✓		
• Stelt mee de machines of uitrustingen veilig voor het uitvoeren van het onderhoud			✓	
• Voert kleine onderhouds- en herstellingswerkzaamheden uit (reinigen, smeren, onderdelen vervangen, vloeistoffen aanvullen, ...) volgens instructie			✓	
• Reinigt het materieel vooraleer op te bergen			✓	
• Sorteert afval volgens de richtlijnen			✓	
<b>5. Gebruikt de machines en installaties duurzaam en veilig</b>				
• Gebruikt de machine volgens de richtlijnen			✓	• Basiskennis van mechanisch onderhoud
• Merkt afwijkingen, storingen of de nood aan preventief onderhoud op	✓			
• Stemt de techniek en het materiaal af op de	✓			

Activiteiten	Vaardigheden			Kenniselementen per activiteitenblok
	Cognitieve	Probleemoplossende	Motorische	
opdracht				<ul style="list-style-type: none"> <li>• Basiskennis van de werking en het gebruik van machines en installaties (gebruik, onderhoud, gevaren, ...)</li> <li>• Basiskennis van kleine machines en handgereedschap (gebruik, onderhoud, gevaren, ...)</li> </ul>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Vermijdt fysieke risico's</li> </ul>	✓			
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Vermijdt de risico's als gevolg van ongezonde voeding, alcohol, drugs, stress en vermoeidheid op het veilig gebruik</li> </ul>	✓			
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Stelt de machine veilig voor het volgend gebruik</li> </ul>			✓	
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Reinigt het materieel/laadruimte volgens instructie van de leidinggevende en bergt het op</li> </ul>			✓	
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Sorteert afval volgens de richtlijnen</li> </ul>			✓	
<b>6. Respecteert de persoonlijke hygiëne</b>				
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Bedekt eventuele wonden</li> </ul>			✓	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Basiskennis van reinigings- en ontsmettingsmiddelen voor persoonlijke hygiëne</li> <li>• Kennis van hygiëne- en veiligheidsregels</li> <li>• Kennis van persoonlijke hygiëne</li> </ul>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Draagt werk- en beschermkledij</li> </ul>			✓	
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Volgt de hygiëneprocedure van het bedrijf (handen wassen, ...)</li> </ul>	✓			
<b>7. Controleert de eigen werkzaamheden en ruimt op</b>				
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Controleert de eigen werkzaamheden</li> </ul>	✓			<ul style="list-style-type: none"> <li>• Basiskennis van de richtlijnen voor het sorteren van afval</li> <li>• Basiskennis van sectorspecifieke duurzame productiemethoden</li> <li>• Kennis van hygiëne- en veiligheidsregels</li> </ul>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Rapporteert over zijn werkzaamheden aan de leidinggevende</li> </ul>	✓			
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Meldt gebreken, beschadigingen en onvoorziene zaken tijdens werkzaamheden aan de leidinggevende</li> </ul>		✓		
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Ruimt op tijdens en aan het einde van de werkzaamheden</li> </ul>			✓	
<b>8. Houdt bij inzetten van de machines rekening met de weers-, klimaats- en bodemomstandigheden</b>				
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Schat in of de activiteiten (grondbewerking, bemesting, zaaien en planten, gewasverzorging en oogsten, ...) uitvoerbaar en/of wenselijk zijn op het geplande moment</li> </ul>	✓			<ul style="list-style-type: none"> <li>• Basiskennis van weersinvloeden/klimaatinvloeden op de activiteiten</li> </ul>



Activiteiten	Vaardigheden			Kenniselementen per activiteitenblok
	Cognitieve	Probleemoplossende	Motorische	
op basis van de weers-, klimaats- en bodemomstandigheden				
<ul style="list-style-type: none"> <li>Meldt problemen met het uitvoeren van de activiteiten als gevolg van de weers-, klimaats- en bodemomstandigheden aan de leidinggevende</li> </ul>		✓		
<ul style="list-style-type: none"> <li>Houdt rekening met de wettelijke voorschriften</li> </ul>	✓			
<b>9. Bewaakt de bedrijfshygiëne</b>				
<ul style="list-style-type: none"> <li>Bewaakt de toegang tot de dierenhuisvesting i.f.v. de bedrijfshygiëne</li> </ul>	✓			<ul style="list-style-type: none"> <li>Basiskennis van reinigings- en ontsmettingsmiddelen voor persoonlijke hygiëne</li> <li>Basiskennis van schoonmaak- en ontsmettingsprocedures en – middelen</li> <li>Basiskennis van de richtlijnen voor het sorteren van afval</li> <li>Basiskennis van sectorspecifieke duurzame productiemethoden</li> <li>Kennis van hygiëne- en veiligheidsregels</li> <li>Kennis van persoonlijke hygiëne</li> </ul>
<ul style="list-style-type: none"> <li>Neemt proactief maatregelen (bedrijfseigen kledij, ...) om de ziekte-insleep te voorkomen van buitenaf het bedrijf (bezoekers, erfbetreders)</li> </ul>			✓	
<ul style="list-style-type: none"> <li>Neemt maatregelen om ziekteoverdracht binnen het bedrijf te voorkomen</li> </ul>			✓	
<ul style="list-style-type: none"> <li>Doet aan ongediertebestrijding (knaagdieren, vliegen, kevers,...)</li> </ul>		✓		
<ul style="list-style-type: none"> <li>Werkt ordelijk, ruimt de werkplek en het materieel systematisch op</li> </ul>			✓	
<ul style="list-style-type: none"> <li>Controleert de staat van het materieel</li> </ul>	✓			
<ul style="list-style-type: none"> <li>Reinigt en desinfecteert het materieel volgens de richtlijnen</li> </ul>			✓	
<ul style="list-style-type: none"> <li>Reinigt en desinfecteert de infrastructuur</li> </ul>			✓	
<ul style="list-style-type: none"> <li>Gebruikt schoonmaakmaterieel op een duurzame manier</li> </ul>			✓	
<ul style="list-style-type: none"> <li>Sorteert en slaat het restafval, dierlijk afval en het risicoafval op volgens de regelgeving</li> </ul>			✓	
<ul style="list-style-type: none"> <li>Respecteert de milieuvoorschriften</li> </ul>	✓			
<b>10. Voert werkzaamheden in het kader van duurzame (ruw)voederwinning uit indien van toepassing</b>				

Activiteiten	Vaardigheden			Kenniselementen per activiteitenblok
	Cognitieve	Probleemoplossende	Motorische	
• Bemest volgens instructie			✓	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Basiskennis van milieunormen</li> <li>• Basiskennis van voedergewassen</li> <li>• Basiskennis van voorwaarden voor opslag van voeder</li> <li>• Kennis van het bewaren en bereiden van diervoeder</li> </ul>
• Doet aan onkruidbeheersing volgens instructies			✓	
• Installeert of herstelt desgevallend afsluitingen			✓	
• Helpt bij de oogst van het (ruw)voeder			✓	
• Helpt bij de kwaliteitsvolle inkuiling en bewaring van het (ruw)voeder			✓	
<b>11. Bereidt het dagelijkse voederrantsoen van dieren voor, deelt het uit</b>				
• Houdt zich aan de voederplanning	✓			<ul style="list-style-type: none"> <li>• Basiskennis van wetgeving (dierenwelzijn, gezondheid)</li> <li>• Basiskennis van het assortiment voederproducten voor dieren</li> <li>• Basiskennis van fysiologie van dieren</li> <li>• Kennis van het bewaren en bereiden van diervoeder</li> </ul>
• Bereidt de diervoeding voor volgens instructie			✓	
• Zorgt voor voldoende en kwaliteitsvol drinkwater			✓	
• Bedient desgevallend een uitkuil* - en voedermachine			✓	
• Bewaakt de kwaliteit van de voedervoorraad	✓			
* Uitkuilmachine: machine om voeder uit een (sleuf)silo of uit de ruwvoederhoop te halen				
<b>12. Assisteert bij de huisvesting</b>				
• Helpt bij de goede huisvesting aangepast aan de noden van de dieren			✓	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Basiskennis van wetgeving (dierenwelzijn, gezondheid)</li> <li>• Basiskennis van reinigings- en ontsmettingsmiddelen voor persoonlijke hygiëne</li> <li>• Basiskennis van exterieurkenmerken</li> <li>• Basiskennis van het optimaal klimaat van de dierenhuisvesting (koeling, ventilatie, bescherming)</li> <li>• Basiskennis van het regelen van het klimaat van de dierenhuisvesting</li> </ul>
• Onderhoudt de binnen- en buitenhuisvesting (afsluitingen, preventie van infectieziekten, ondergrond, ...) volgens de instructie			✓	
• Zorgt voor een optimaal klimaat in de huisvesting van dieren conform de gegeven instructies			✓	
• Voert mest af			✓	
• Voert afval af			✓	

Activiteiten	Vaardigheden			Kenniselementen per activiteitenblok
	Cognitieve	Probleemoplossende	Motorische	
<b>13. Houdt toezicht op de dieren en verzorgt ze</b>				
• Controleert, indien van toepassing, de dieren op de aanwezigheid van merktekens in het kader van identificatie en registratie	✓			<ul style="list-style-type: none"> <li>• Basiskennis van wetgeving (dierenwelzijn, gezondheid)</li> <li>• Basiskennis van anatomie van dieren</li> <li>• Basiskennis van de basisverzorging en esthetische verzorging van dieren</li> <li>• Basiskennis van exterieurkenmerken</li> <li>• Basiskennis van fysiologie van dieren</li> <li>• Basiskennis van gezondheidsvoorschriften</li> <li>• Basiskennis van specifieke kenmerken van dierparasieten</li> <li>• Basiskennis van ziektes bij dieren</li> <li>• Kennis van postnatale verzorging van moederdier en het jonge dier</li> <li>• Kennis van technieken voor het benaderen van, het vangen van en het werken met dieren</li> <li>• Kennis van technieken voor het vastzetten van dieren</li> </ul>
• Voert, indien van toepassing, basisverzorging of esthetische verzorging uit van het exterieur van de dieren			✓	
• Merkt op wanneer dieren zich anders gedragen dan gewoonlijk (algemene conditie, ziektebeelden, eetgedrag,...)	✓			
• Rapporteert onregelmatigheden (ziekte van dieren, ...) aan de leidinggevende		✓		
• Assisteert, indien nodig, de dierenarts en andere deskundigen bij specialistische verzorging			✓	
• Houdt zich aan de wetgeving voor dierenwelzijn	✓			
• Verplaatst, indien van toepassing, dieren van de ene naar de andere ruimte			✓	
• Zorgt voor de correcte verwijdering van dode dieren en de tijdelijke opslag ervan			✓	
<b>14. Detecteert de bronst, indien van toepassing</b>				
• Detecteert de bronst	✓			<ul style="list-style-type: none"> <li>• Basiskennis van voortplanting en inseminatiemethodes</li> <li>• Kennis van technieken voor het benaderen van, het vangen van en het werken met dieren</li> <li>• Kennis van technieken voor het vastzetten van dieren</li> </ul>
<b>15. Staat dieren bij het werpen bij en dient de eerste zorgen toe aan pasgeborenen, indien van toepassing</b>				
• Volgt drachtige dieren op	✓			<ul style="list-style-type: none"> <li>• Basiskennis van wetgeving (dierenwelzijn, gezondheid)</li> </ul>

Activiteiten	Vaardigheden			Kenniselementen per activiteitenblok
	Cognitieve	Probleemoplossende	Motorische	
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Merkt signalen van een nakende geboorte op</li> </ul>	✓			<ul style="list-style-type: none"> <li>• Basiskennis van anatomie van dieren</li> <li>• Basiskennis van fysiologie van dieren</li> <li>• Basiskennis van ziektes bij dieren</li> <li>• Basiskennis van voortplanting en inseminatiemethodes</li> <li>• Kennis van postnatale verzorging van moederdier en het jonge dier</li> <li>• Kennis van technieken voor het benaderen van, het vangen van en het werken met dieren</li> <li>• Kennis van technieken voor het vastzetten van dieren</li> <li>• Kennis van het verloop van dracht en het geboorteprocés</li> </ul>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Assisteert bij de geboorte</li> </ul>			✓	
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Observeert of alles vlot verloopt bij de geboorte</li> </ul>	✓			
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Voorziet in postnatale verzorging van het jonge dier (ontsmet de navel, ...) en het moederdier</li> </ul>			✓	
<b>16. Zorgt voor het leveren en afhalen van levende dieren</b>				
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Begeleidt de dieren van of naar het voertuig</li> </ul>			✓	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Basiskennis van wetgeving (dierenwelzijn, gezondheid)</li> <li>• Basiskennis van de modaliteiten inzake transport van dieren</li> <li>• Basiskennis van schoonmaak- en ontsmettingsprocedures en –middelen</li> <li>• Kennis van hygiëne- en veiligheidsregels</li> <li>• Kennis van persoonlijke hygiëne</li> </ul>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Vermijdt stress en kwetsuren bij de dieren</li> </ul>	✓			
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Respecteert hygiënische richtlijnen (rein, nuchter)</li> </ul>	✓			
<b>17. Verzamelt de producten indien van toepassing</b>				
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Bereidt de werkzaamheden (melken, eieren rapen, scheren, ...) voor</li> </ul>			✓	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Basiskennis van ergonomische hef- en tiltechnieken</li> <li>• Basiskennis van de werking en het gebruik van machines en installaties (gebruik, onderhoud, gevaren, ...)</li> </ul>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Voert de werkzaamheden (melken, eieren rapen, scheren, ...) volgens geëigende procedures uit</li> </ul>			✓	
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Gebruikt de werktuigen en onderhoudt ze</li> </ul>			✓	
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Reinigt de werktuigen en het lokaal waar de werkzaamheden plaatsvinden</li> </ul>			✓	

Activiteiten	Vaardigheden			Kenniselementen per activiteitenblok
	Cognitieve	Probleemoplossende	Motorische	
<b>18. Onderhoudt infrastructuur en omgeving indien van toepassing</b>				
• Draagt persoonlijke beschermingsmiddelen			✓	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Basiskennis van kleine machines en handgereedschap (gebruik, onderhoud, gevaren, ...)</li> <li>• Basiskennis van sectorspecifieke duurzame productiemethoden</li> <li>• Kennis van hygiëne- en veiligheidsregels</li> <li>• Kennis van persoonlijke hygiëne</li> </ul>
• Houdt de onkruidgroei onder controle			✓	
• Onderhoudt teeltconstructies, randpercelen en houtkanten			✓	

## 2.2 BESCHRIJVING COMPETENTIES ADHV DE DESCRIPTORELEMENTEN

### Kennis

- Basiskennis van sectorspecifieke opleidingskanalen
- Basiskennis van communicatietechnieken
- Basiskennis van elektriciteit
- Basiskennis van algemene mechanica
- Basiskennis van hydraulica
- Basiskennis van milieunormen
- Basiskennis van wetgeving (welzijn op het werk)
- Basiskennis van wetgeving (dierenwelzijn, gezondheid)
- Basiskennis van EHBO-technieken
- Basiskennis van reinigings- en ontsmettingsmiddelen voor persoonlijke hygiëne
- Basiskennis van mechanisch onderhoud
- Basiskennis van weersinvloeden/klimaatsinvloeden op de activiteiten
- Basiskennis van anatomie van dieren
- Basiskennis van de basisverzorging en esthetische verzorging van dieren
- Basiskennis van voedergewassen
- Basiskennis van het assortiment voederproducten voor dieren
- Basiskennis van exterieurkenmerken
- Basiskennis van ergonomische hef- en tiltechnieken
- Basiskennis van fysiologie van dieren
- Basiskennis van de werking en het gebruik van machines en installaties (gebruik, onderhoud, gevaren, ...)
- Basiskennis van kleine machines en handgereedschap (gebruik, onderhoud, gevaren, ...)
- Basiskennis van het optimaal klimaat van de dierenhuisvesting (koeling, ventilatie, bescherming)
- Basiskennis van het regelen van het klimaat van de dierenhuisvesting

- Basiskennis van gezondheidsvoorschriften
- Basiskennis van de modaliteiten inzake transport van dieren
- Basiskennis van specifieke kenmerken van dierparasieten
- Basiskennis van ziektes bij dieren
- Basiskennis van voortplanting en inseminatiemethodes
- Basiskennis van voorwaarden voor opslag van voeder
- Basiskennis van schoonmaak- en ontsmettingsprocedures en –middelen
- Basiskennis van de richtlijnen voor het sorteren van afval
- Basiskennis van sectorspecifieke duurzame productiemethoden
- Kennis van vaktermen
- Kennis van hygiëne- en veiligheidsregels
- Kennis van persoonlijke hygiëne
- Kennis van postnatale verzorging van moederdier en het jonge dier
- Kennis van technieken voor het benaderen van, het vangen van en het werken met dieren
- Kennis van technieken voor het vastzetten van dieren
- Kennis van het verloop van dracht en het geboorteprocess
- Kennis van het bewaren en bereiden van diervoeder

## Cognitieve vaardigheden

- Begrijpt de instructies en de uitvoering van de opdracht
- Overlegt over de voorbereiding, uitvoering en afwerking van de opdracht
- Volgt aanwijzingen van leidinggevende(n) op
- Werkt efficiënt samen met collega's
- Communiceert gepast intern en extern (leidinggevende, collega, klant, ...)
- Rapporteert over de opdracht aan leidinggevend
- Past zich flexibel aan veranderde werkomstandigheden aan
- Werkt ergonomisch (hef- en tiltechnieken, ...)
- Werkt kostenbewust
- Werkt ecologisch
- Werkt volgens de instructies en/of procedures betreffende de veiligheids-, milieu-, kwaliteits- en welzijnsvoorschriften
- Heeft extra aandacht voor de mogelijke aanwezigheid van minderjarigen op het bedrijf
- Houdt rekening met voertuigbewegingen op het bedrijfsterrein
- Leert het gebruik van (nieuwe) bedrijfseigen machines en uitrusting
- Leert (nieuwe) bedrijfseigen procedures kennen en past ze toe
- Past de nieuwe ervaringen in de dagelijkse werksituatie toe
- Merkt afwijkingen, storingen of nood aan onderhoud op
- Merkt afwijkingen, storingen of de nood aan preventief onderhoud op
- Stemt de techniek en het materiaal af op de opdracht
- Vermijdt fysieke risico's
- Vermijdt de risico's als gevolg van ongezonde voeding, alcohol, drugs, stress en vermoeidheid op het veilig gebruik
- Volgt de hygiëneprocedure van het bedrijf (handen wassen, ...)
- Controleert de eigen werkzaamheden
- Rapporteert over zijn werkzaamheden aan de leidinggevende
- Bewaakt de toegang tot de dierenhuisvesting i.f.v. de bedrijfshygiëne

- Controleert de staat van het materieel
- Houdt zich aan de voederplanning
- Bewaakt de kwaliteit van de voedervoorraad
- Controleert, indien van toepassing, de dieren op de aanwezigheid van merktekens in het kader van identificatie en registratie
- Merkt op wanneer dieren zich anders gedragen dan gewoonlijk (algemene conditie, ziektebeelden, eetgedrag,...)
- Houdt zich aan de wetgeving voor dierenwelzijn
- Detecteert de bronst
- Volgt drachtige dieren op
- Merkt signalen van een nakende geboorte op
- Observeert of alles vlot verloopt bij de geboorte
- Vermijdt stress en kwetsuren bij de dieren
- Respecteert hygiënische richtlijnen (rein, nuchter)
- Schat in of de activiteiten (grondbewerking, bemesting, zaaien en planten, gewasverzorging en oogsten, ...) uitvoerbaar en/of wenselijk zijn op het geplande moment op basis van de weers-, klimaats- en bodemomstandigheden
- Houdt rekening met de wettelijke voorschriften
- Respecteert de milieuvoorschriften

### **Probleemoplossende vaardigheden**

- Rapporteert eventuele afwijkingen of problemen aan leidinggevenden
- Vermijdt risico's voor zichzelf en derden
- Meldt ongevallen onmiddellijk
- Meldt de nood aan opleiding aan de leidinggevende
- Meldt afwijkingen, storingen of nood aan onderhoud aan de leidinggevende
- Meldt gebreken, beschadigingen en onvoorziene zaken tijdens werkzaamheden aan de leidinggevende
- Rapporteert onregelmatigheden (ziekte van dieren, ...) aan de leidinggevende
- Meldt problemen met het uitvoeren van de activiteiten als gevolg van de weers-, klimaats- en bodemomstandigheden aan de leidinggevende
- Doet aan ongediertebestrijding (knaagdieren, vliegen, kevers,...)

### **Motorische vaardigheden**

- Gebruikt de persoonlijke beschermingsmiddelen op een correcte manier
- Gebruikt handgereedschap (sleutel, tang, ...) en elektrisch gereedschap op een veilige en milieuverantwoorde manier
- Stelt mee de machines of uitrustingen veilig voor het uitvoeren van het onderhoud
- Voert kleine onderhouds- en herstellingswerkzaamheden uit (reinigen, smeren, onderdelen vervangen, vloeistoffen aanvullen, ...) volgens instructie
- Reinigt het materieel vooraleer op te bergen
- Sorteert afval volgens de richtlijnen
- Gebruikt de machine volgens de richtlijnen
- Stelt de machine veilig voor het volgend gebruik
- Reinigt het materieel/laadruimte volgens instructie van de leidinggevende en bergt het op

- Sorteert afval volgens de richtlijnen
- Bedekt eventuele wonden
- Draagt werk- en beschermkledij
- Ruimt op tijdens en aan het einde van de werkzaamheden
- Neemt proactief maatregelen (bedrijfseigen kledij, ...) om de ziekte-insleep te voorkomen van buitenaf het bedrijf (bezoekers, erfbetreders)
- Neemt maatregelen om ziekteoverdracht binnen het bedrijf te voorkomen
- Reinigt en desinfecteert het materieel volgens de richtlijnen
- Reinigt en desinfecteert de infrastructuur
- Gebruikt schoonmaakmaterieel op een duurzame manier
- Sorteert en slaat het restafval, dierlijk afval en het risicoafval op volgens de regelgeving
- Bereidt de dierenvoeding voor volgens instructie
- Zorgt voor voldoende en kwaliteitsvol drinkwater
- Bedient desgevallend een uitkuil\* - en voedermachine
- Helpt bij de goede huisvesting aangepast aan de noden van de dieren
- Onderhoudt de binnen- en buitenhuisvesting (afsluitingen, preventie van infectieziekten, ondergrond, ...) volgens de instructie
- Zorgt voor een optimaal klimaat in de huisvesting van dieren conform de gegeven instructies
- Voert mest af
- Voert afval af
- Voert, indien van toepassing, basisverzorging of esthetische verzorging uit van het exterieur van de dieren
- Assisteert, indien nodig, de dierenarts en andere deskundigen bij specialistische verzorging
- Verplaatst, indien van toepassing, dieren van de ene naar de andere ruimte
- Zorgt voor de correcte verwijdering van dode dieren en de tijdelijke opslag ervan
- Assisteert bij de geboorte
- Voorziet in postnatale verzorging van het jonge dier (ontsmet de navel, ...) en het moederdier
- Begeleidt de dieren van of naar het voertuig
- Bereidt de werkzaamheden (melken, eieren rapen, scheren, ...) voor
- Voert de werkzaamheden (melken, eieren rapen, scheren, ...) volgens geëigende procedures uit
- Gebruikt de werktuigen en onderhoudt ze
- Reinigt de werktuigen en het lokaal waar de werkzaamheden plaatsvinden
- Werkt ordelijk, ruimt de werkplek en het materieel systematisch op
- Bemest volgens instructie
- Doet aan onkruidbeheersing volgens instructies
- Installeert of herstelt desgevallend afsluitingen
- Helpt bij de oogst van het (ruw)voeder
- Helpt bij de kwaliteitsvolle inkuiling en bewaring van het (ruw)voeder
- Draagt persoonlijke beschermingsmiddelen
- Houdt de onkruidgroei onder controle
- Onderhoudt teeltconstructies, randpercelen en houtkanten

## Omgevingscontext

- De assistent dierlijke productie werkt met landbouwproductiedieren.



- De assistent dierlijke productie werkt vaak in een situatie waarin de beroepsactiviteiten en het gezinsleven door elkaar en op dezelfde locatie verlopen. Dit heeft effect op de veiligheid binnen het bedrijf.
- De assistent dierlijke productie werkt in opdracht van de leidinggevende binnen het bedrijf.
- Het bedrijfsteam, waarvan hij/zij eventueel deel uitmaakt, bestaat doorgaans uit leden van een gezin eventueel aangevuld met externe vaste medewerkers.
- De assistent dierlijke productie voert voornamelijk routinematige handelingen uit.
- De assistent dierlijke productie moet ook rekening houden met het imago van het bedrijf.
- De assistent dierlijke productie werkt met levend materiaal en zal daardoor ook in de weekends en op feestdagen moeten werken. Hij/zij zal dikwijls lange dagen werken. De assistent dierlijke productie zal flexibel moeten zijn naar werkuren en dagen, aangepast aan het levensritme van de dieren.
- De beroepsuitoefening kent weers- en seizoensgebonden arbeid omdat sommige werkzaamheden op bepaalde momenten moeilijk kunnen uitgevoerd worden of niet toegelaten zijn.
- Er heersen tijdens bepaalde periodes strikte deadlines, wat doorzettingsvermogen vraagt.
- Het beroep wordt uitgeoefend in een omgeving waar mestgassen en geurhinder aanwezig kunnen zijn.
- Het dragen van een beroepsoutfit (werkoverall, laarzen, ...) is vereist.
- De beroepsuitoefening kan verplaatsingen met zich meebrengen (transport van dieren, ...).

## Handelingscontext

- De assistent dierlijke productie werkt mee aan een zo optimaal mogelijke productie in kwantiteit en kwaliteit.
- Door de versnippering van het agrarische gebied werkt hij/zij in nauwe relatie met de omgeving. Dit vergt permanente aandacht voor de omgeving bij het uitvoeren van de werkzaamheden.
- Het beroep kan samenwerken in teamverband inhouden.
- De assistent dierlijke productie handelt vanuit de normen en waarden van het bedrijf en met respect voor milieu en levend materiaal.
- De assistent dierlijke productie heeft voortdurend aandacht voor dierenwelzijn, ethisch verantwoorde omgang met dieren.
- De assistent dierlijke productie moet de veiligheidsvoorschriften op de werkvloer en het arbeidsreglement respecteren.
- De assistent dierlijke productie dient zorgvuldig om te gaan met de productiemiddelen op het bedrijf.
- De assistent dierlijke productie moet zorgvuldig, efficiënt en productiegericht handelen.
- De assistent dierlijke productie werkt conform de regelgeving voor voedselveiligheid.
- De beroepsuitoefening vereist het hanteren van lasten, langdurig rechtstaan en rondlopen. Hij/zij moet vaak in een lichaamsbelastende houding werkzaamheden verrichten. Ergonomisch verantwoord werken is dus aangewezen.

## Autonomie

Is zelfstandig in

- de uitvoering van de eigen activiteiten
- het opmerken en melden van problemen met de gezondheidstoestand van de dieren
- detecteren van de bronst
- het afronden en controleren van de eigen werkzaamheden

Is gebonden aan

- wettelijke bepalingen inzake veiligheid, dierenwelzijn, gezondheid en milieu
- opdrachten van de leidinggevende
- de kwaliteitsnormen
- de bedrijfsprocedures
- klimatologische omstandigheden
- levens- en productiecycclus van het dier

Doet beroep op

- de leidinggevende voor het verkrijgen van de opdrachten en bij problemen die hij/zij niet zelf kan of mag oplossen

## Verantwoordelijkheid

- Werkt in teamverband
- Werkt met oog voor veiligheid, milieu, kwaliteit en welzijn
- Bouwt eigen deskundigheid op
- Voert preventief of correctief basisonderhoud van machines of uitrustingen uit of laat uitvoeren
- Gebruikt de machines en installaties duurzaam en veilig
- Respecteert de persoonlijke hygiëne
- Controleert de eigen werkzaamheden en ruimt op
- Houdt bij inzetten van de machines rekening met de weers-, klimaats- en bodemomstandigheden
- Bewaakt de bedrijfshygiëne
- Voert werkzaamheden in het kader van duurzame (ruw)voederwinning uit indien van toepassing
- Bereidt het dagelijkse voederrantsoen van dieren voor, deelt het uit
- Assisteert bij de huisvesting
- Houdt toezicht op de dieren en verzorgt ze
- Detecteert de bronst, indien van toepassing
- Staat dieren bij het werpen bij en dient de eerste zorgen toe aan pasgeborenen, indien van toepassing
- Zorgt voor het leveren en afhalen van levende dieren
- Verzamelt de producten indien van toepassing
- Onderhoudt infrastructuur en omgeving indien van toepassing

## 2.3 ATTESTEN EN VOORWAARDEN

### Wettelijke attesten en voorwaarden

Er zijn geen wettelijke attesten of voorwaarden verplicht.

## Bijkomende attestaten

Voor het uitoefenen van bepaalde werkzaamheden en/of in bepaalde contexten kunnen bepaalde attestaten en/of certificaten nodig of wenselijk zijn:

- Fytolicensie p1 zoals bepaald in KB van 19 maart 2013 ter verwezenlijking van een duurzaam gebruik van gewasbeschermingsmiddelen en toevoegingsstoffen
- Rijbewijs C zoals bepaald in KB van 23 maart 1998 betreffende het rijbewijs
- Rijbewijs G zoals bepaald in KB van 23 maart 1998 betreffende het rijbewijs
- Vakbekwaamheid vervoer van dieren zoals bepaald in Verordening (EG) Nr. 1/2005 van de Raad van 22 december 2004 inzake de bescherming van dieren tijdens het vervoer en daarmee samenhangende activiteiten en tot wijziging van de Richtlijnen 64/432/EEG en 93/119/EG en van Verordening (EG) nr. 1255/97

# 3. Arbeidsmarktrelevantie / maatschappelijke relevantie

## 3.1 ARBEIDSMARKTRELEVANTIE

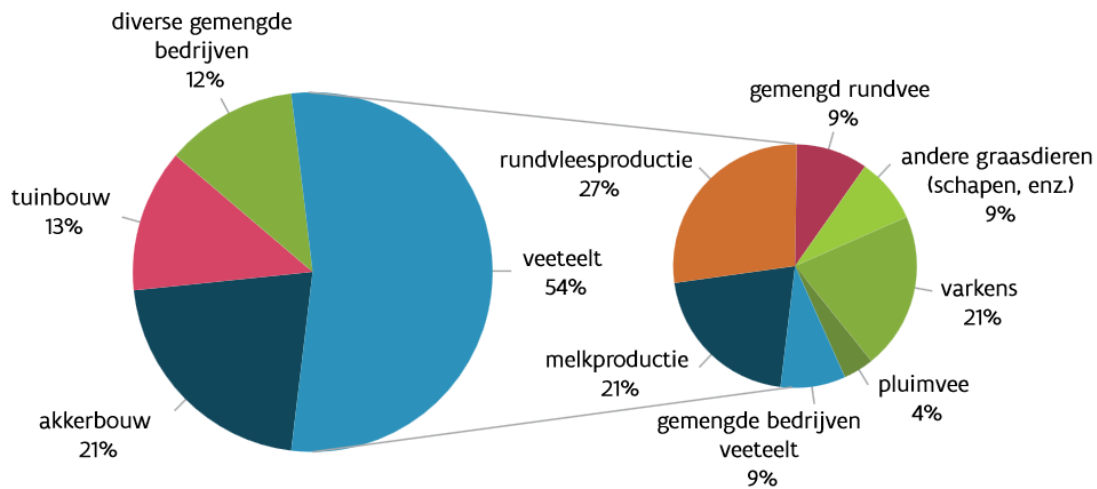
### Tewerkstelling

De onderstaande gegevens werden overgenomen uit de publicatie LARA 2014 Landbouwrapport uitgegeven door het beleidsdomein Landbouw & Visserij (D/2014/3241/300). Hierbij dient de kanttekening gemaakt te worden dat de sector aangeeft aan dat de tewerkstellingsgegevens in het LARA-rapport breed geïnterpreteerd zijn.

De agrarische productie vindt voornamelijk plaats op bedrijven die gespecialiseerd zijn in een bepaalde productierichting. Van de 24.884 landbouwbedrijven in Vlaanderen is 88% gespecialiseerd in een van de drie sectoren, met veeteelt als veruit de belangrijkste specialisatie, gevolgd door akkerbouw en tuinbouw. Binnen de veeteelt is de rundveehouderij het sterkst vertegenwoordigd. Een andere vorm van specialisatie is de biologische landbouw. Eind 2013 waren er 319 actieve biologische producenten, inclusief de bedrijven in omschakeling. Dit aantal vertoont de laatste vijf jaar een gemiddelde groei van 6,5% per jaar.

Vlaanderen telt in 2013 24.884 landbouwbedrijven, waarvan 73% met beroepsmatig karakter. Het aantal bedrijven is ten opzichte van 2004 met 30% teruggelopen of een daling van gemiddeld bijna 4% per jaar. Als de huidige trend zich voortzet, telt Vlaanderen in 2019 minder dan 20.000 landbouwbedrijven. De resterende bedrijven worden steeds groter. Specialisatie en schaalvergroting kunnen niet los van elkaar gezien worden. Specialisatie (ontmenging) en schaalvergroting in de overblijvende tak vinden op veel bedrijven gelijktijdig plaats. De schaalvergroting vertaalt zich in de groei het aantal voltijdse arbeidskrachten tot 1,65 VAK per bedrijf.

### Indeling van de bedrijven volgens specialisatie, 2013



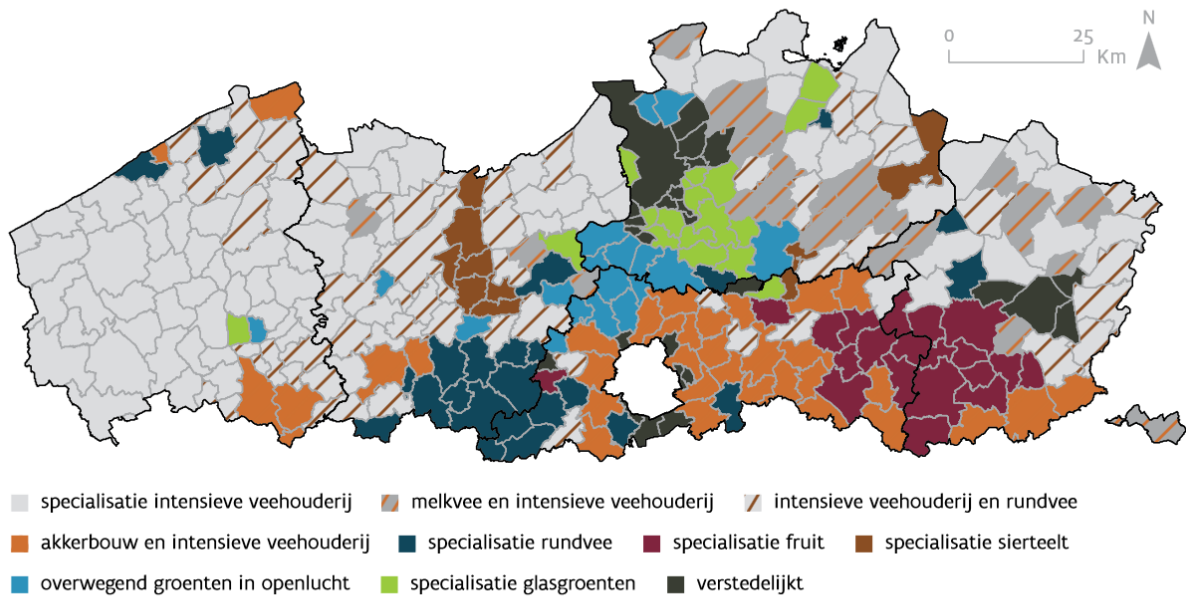
Bron: Departement Landbouw en Visserij en FOD Economie - Algemene Directie Statistiek

De volgende gegevens voor werknemers in werkgeversstatuut op 30/6/2015 werden geregistreerd door Sociale Fondsen PC144 & PC145 :

- Tuinbouw: 5.360 werknemers (PC145, tuinbouw zonder tuinaanleg of tuinonderhoud, dus enkel productie)
- Landbouw: 1.935 werknemers (PC144, landbouw)

De specialisatie is regionaal gebonden, wat blijkt uit de landbouwtyperingskaart.

## Landbouwtyperingskaart, 2012



Bron: Departement Landbouw en Visserij, FOD Economie - Algemene Directie Statistiek en NGI-AGIV

In 2013 werden 51.583 personen regelmatig tewerkgesteld in de Vlaamse land- en tuinbouw. Omgerekend naar voltijdse arbeidskrachten (minstens 38 uren per week of 20 dagen per maand) en rekening houdend met de niet-regelmatig tewerkgestelden betekent dat 41.141 voltijdse arbeidskrachten of gemiddeld 1,65 per bedrijf. De gemiddelde arbeidsbezetting per bedrijf is sectorafhankelijk en varieert in 2013 tussen 0,94 voltijdse arbeidskrachten op de gespecialiseerde graasdierbedrijven andere dan rundveebedrijven tot 4,11 op de gespecialiseerde tuinbouwbedrijven.

Specialisatie	Aantal voltijdse arbeidskrachten	Aantal voltijdse familiale arbeidskrachten
Melkveesector	1,83	1,80
Vleesveesector	1,41	1,41
Varkenssector	1,58	1,56
Akkerbouwsector	1,27	1,25
Glasgroenten	6,64	1,95
Sierteeltsector onder glas	4,45	2,03
Groenten in openlucht	3,24	1,72
Fruitsector in openlucht	4,90	1,63

## Vacatures

Vanuit de sector land- en tuinbouw worden vacatures voor assistent dierlijke productie niet systematisch gemeld aan de VDAB, omdat voor het rekruteren van deze profielen ook beroep wordt gedaan op andere kanalen. De sector kent een groot aandeel van familiale tewerkstelling.

I Spreiding over de betrokken sectoren

Ontvangen vacatures 2015 LA3991 Landbouwmedewerker		Antwerpen-Boom	Mechelen	Turnhout	Leuven	Vilvoorde	Brugge	Kortrijk-Roeselare	Oostende-Ieper	Aalst-Oudenaarde	Gent	St. Niklaas-Dendermonde	Limburg Oost	Limburg West	Buiten Vlaanderen	TOTAAL	Openstaande vacatures
NEC zonder <u>uitzendopdr.</u>	01. Primaire sector	1	3	2		4	1	5	2	0	2		2	1		23	3
	02. Dranken, voeding en tabak								0						0	0	
	13. Bouw										1		1			2	
	19. Zakelijke dienstverlening	1						1		3						5	
	22. Ontspanning, cultuur en sport								1							1	
	24. Onderwijs													1		1	
	26. Maatschappelijke dienstverlening			1		2										3	
20. Uitzendbureaus en arbeidsbemiddeling			1				2	1							4	8	
<b>TOTAAL</b>		<b>2</b>	<b>3</b>	<b>4</b>		<b>6</b>	<b>1</b>	<b>8</b>	<b>4</b>	<b>3</b>	<b>3</b>		<b>3</b>	<b>2</b>	<b>0</b>	<b>39</b>	<b>11</b>

Ontvangen vacatures 2015 LA3910 Medewerker in de veehouderij of viskweek		Antwerpen-Boom	Mechelen	Turnhout	Leuven	Vilvoorde	Brugge	Kortrijk-Roeselare	Oostende-Ieper	Aalst-Oudenaarde	Gent	St. Niklaas-Dendermonde	Limburg Oost	Limburg West	Buiten Vlaanderen	TOTAAL	Openstaande vacatures
NEC zonder <u>uitzendopdr.</u>	01. Primaire sector										1	1				2	
	14. Groot- en kleinhandel				0		1		1							2	
	22. Ontspanning, cultuur en sport		2													2	
	20. Uitzendbureaus en arbeidsbemiddeling							2								2	1
TOTAAL			2		0		1	2	1		1	1				8	1

Aantal openstaande vacatures

Openstaande vacatures (aantal, evolutie)

LA3990 Landbouwarbeider LA3991 Landbouwmedewerker Jaartal	2013	2014	2015
NEC zonder <u>uitzendopdr.</u>	108	69	84
NECzU via werving- en selectiekantoren	37	11	7
<u>Uitzendopdr.</u>	539	137	124
TOTAAL	684	217	215



LA3910 Medewerker in de veehouderij of viskweek Jaartal	2013	2014	2015
<u>NECzU</u> rechtstreeks aan VDAB gemeld	9	21	3
<u>NECzU</u> via werving- en selectiekantoren	0	0	3
<u>Uitzendopdr.</u>	4	16	3
<b>TOTAAL</b>	<b>13</b>	<b>37</b>	<b>9</b>

## Openstaande vacatures (aantal, spreiding)

Regio		Antwerpen-Boom	Mechelen	Turnhout	Leuven	Vilvoorde	Brugge	Kortrijk-Roeselare	Oostende-Ieper	Aalst-Oudenaarde	Gent	St. Nikolaas-Dendermonde	Limburg Oost	Limburg West	Buiten Vlaanderen	TOTAAL
Ontvangen vacatures 2015 LA3991 Landbouwmedewerker																
<u>NEC</u> zonder <u>uitzendopdr.</u>	<u>NECzU</u> rechtstreeks aan VDAB gemeld	2	3	3		6	1	6	3	3	3		3	2		35
	<u>NECzU</u> via werving- en selectiekantoren			1				2	1							4
<b>TOTAAL</b>		<b>2</b>	<b>3</b>	<b>4</b>		<b>6</b>	<b>1</b>	<b>8</b>	<b>4</b>	<b>3</b>	<b>3</b>		<b>3</b>	<b>2</b>		<b>39</b>

Regio		Antwerpen-Boom	Mechelen	Turnhout	Leuven	Vilvoorde	Brugge	Kortrijk-Roeselare	Oostende-Ieper	Aalst-Oudenaarde	Gent	St. Nikolaas-Dendermonde	Limburg Oost	Limburg West	Buiten Vlaanderen	TOTAAL
Ontvangen vacatures 2015 LA3910 Medewerker in de veehouderij of viskweek																
	<u>NECzU</u> rechtstreeks aan VDAB gemeld		2				1		1		1	1				6
	<u>NECzU</u> via werving- en selectiekantoren							2								2
<b>TOTAAL</b>			<b>2</b>				<b>1</b>	<b>2</b>	<b>1</b>		<b>1</b>	<b>1</b>				<b>8</b>

## II Evolutie van het aantal vacatures

LA3990 Landbouwarbeider LA3991 Landbouwmedewerker Jaartal	2013	2014	2015
NEC zonder <u>uitzendopdr.</u>	98	62	35
<u>NECzU</u> via werving- en selectiekantoren	0	5	4
<u>Uitzendopdr.</u>	144	79	77
<b>TOTAAL</b>	<b>242</b>	<b>146</b>	<b>116</b>

LA3910 Medewerker in de veehouderij of viskweek Jaartal	2013	2014	2015
<u>NECzU</u> rechtstreeks aan VDAB gemeld	13	12	6
<u>NECzU</u> via werving- en selectiekantoren			2
<u>Uitzendopdr.</u>	2	9	2
<b>TOTAAL</b>	<b>15</b>	<b>21</b>	<b>10</b>

### III Spreiding van het aantal vacatures per provincie en/of regio

Regio	Antwerpen-Boom	Mechelen	Turnhout	Leuven	Vilvoorde	Brugge	Kortrijk-Roeselare	Oostende-Ieper	Aalst-Oudenaarde	Gent	St. Niklaas-Dendermonde	Limburg Oost	Limburg West	Buiten Vlaanderen	TOTAAL
Ontvangen vacatures 2015 LA3991 Landbouwmedewerker															
NEC zonder <u>uitzendopdr.</u>	2	3	3		6	1	6	3	3	3		3	2		35
<u>NECzU</u> rechtstreeks aan VDAB gemeld			1				2	1							4
<u>NECzU</u> via werving- en selectiekantoren															
<b>TOTAAL</b>	<b>2</b>	<b>3</b>	<b>4</b>		<b>6</b>	<b>1</b>	<b>8</b>	<b>4</b>	<b>3</b>	<b>3</b>		<b>3</b>	<b>2</b>		<b>39</b>

Regio	Antwerpen-Boom	Mechelen	Turnhout	Leuven	Vilvoorde	Brugge	Kortrijk-Roeselare	Oostende-Ieper	Aalst-Oudenaarde	Gent	St. Nikolaas-Dendermonde	Limburg Oost	Limburg West	Buiten Vlaanderen	TOTAAL
Ontvangen vacatures 2015 LA3910 Medewerker in de veehouderij of viskweek															
NECzU rechtstreeks aan VDAB gemeld		2				1		1		1	1				6
NECzU via werving- en selectiekantoren							2								2
TOTAAL		2				1	2	1		1	1				8

#### IV Aantal niet-werkende werkzoekenden

Beroep LA3991 Landbouwmedewerker	Antwerpen-Boom	Mechelen	Turnhout	Leuven	Vilvoorde	Brugge	Kortrijk-Roeselare	Oostende-Ieper	Aalst-Oudenaarde	Gent	St. Nikolaas-Dendermonde	Limburg Oost	Limburg West	TOTAAL
TOTAAL	336	68	125	72	63	43	126	97	85	226	119	131	137	1628

Beroep LA3910 Medewerker in de veehouderij of viskweek	Antwerpen-Boom	Mechelen	Turnhout	Leuven	Vilvoorde	Brugge	Kortrijk-Roeselare	Oostende-Ieper	Aalst-Oudenaarde	Gent	St. Nikolaas-Dendermonde	Limburg Oost	Limburg West	TOTAAL
TOTAAL	10	3	6	3	3	5	2	4	4	6	4	2	5	57

#### V Knelpuntberoep

Assistent dierlijke productie is stricto sensu geen knelpuntberoep, maar dat er wel duidelijk een

problematiek is inzake continuïteit van de bedrijven. De land- en tuinbouwsector kent een probleem van vergrijzing wat de "aflossing van de wacht" in het gedrang brengt. Het LARA 2014-rapport vermeldt dat de gemiddelde leeftijd van de bedrijfshoofden van beroepslandbouwbedrijven in de afgelopen jaren is gestegen van 48 jaar in 2004 tot 52 jaar in 2013. Het aantal 65-plussers bedraagt 11% bij de mannen en 17% bij de vrouwen. De toenemende gemiddelde leeftijd hangt samen met het geringe aantal jonge bedrijfshoofden.

## 4. Samenhang

Landbouwkundig adviseur/expert							
Ondernemer land- en tuinbouw							
Productieverantwoordelijke land- en tuinbouw							
Productiemedewerker varkenshouderij	Productiemedewerker pluimveehouderij	Productiemedewerker melkveehouderij	Productiemedewerker veehouderij	Productiemedewerker akkerbouw/grove groententeelt	Productiemedewerker fruitteelt	Productiemedewerker tuinbouw van teelten onder bescherming	Productiemedewerker tuinbouw van teelten in open lucht
Productiemedewerker dier				Productiemedewerker plant			
Bestuurder van landbouwmachines							
Assistent dierlijke productie				Assistent plantaardige productie			